

Bűnözés Magyarországon

Bevezető

Magyarországon a kriminológia fiatal diszciplínának számít az akadémiai tudományok között. Bemutatkozása a Magyar Tudomány hasábjain jelzi, hogy kutatóinak munkája és eredményei a tudomány magasabb régióiban is elfogadottak.

A kutatás tárgya a társadalmi devianciák, a bűnözés, az igazságszolgáltatás társadalmi háttere, a közbiztonságért felelős szervezetek ideális működtetésének alternatívái. Azt is mondhatnánk, a tudományág kései önállóságának oka, hogy a pártállami rendszerben e témákról vagy hallgatni kellett, vagy éppen titkolt-tiltott területeket érintettek.

A rendszerváltás nemcsak nyitottságot okozott Magyarországon, de védtelenséget is. Hirtelen sokszorosára nőtt a bűncselekmények száma, mindenki számára észlelhetővé vált a közbiztonság romlása, és az azért felelős intézmények, a rendőrség, a Belügyminisztérium, valamint természetesen a jogalkotás és a joggyakorlat bizonytalansága. S ebben a folyamatban természetes módon felértékelődtek azok a vizsgálódások, amelyek megalapozhatják a változás negatív tendenciáinak kiszűrését. A Magyar Tudomány számára készült válogatás megkísérli bemutatni a kriminológia sokoldalúságát és érzékenységét a magyar társadalom kriminális problémáinak forró pontjai iránt.

Finszter Géza tanulmányában arra keresi a választ, hogy a jogalkotás mennyire követi a bűnözés tendenciáinak mozgását, mekkora szerep jut ebben a politikának. Mindezt nem csupán elméleti síkon vizsgálja, hanem a magyar társadalmat erősen foglalkoztató olajbűnügyek kapcsán gondolja

Az összeállítás elkészítésében nyújtott értékes segítségéért köszönetet mondunk **Tamási Erzsébet**nek, a Belügyi Szemle felelős szerkesztőjének.

végig, hogy a gazdaságot érintő szervezett bűnözés hogyan használta ki a jogalkotás kezdeti következetlenségét. *Kertész Imre* írásában arra vállalkozik, hogy bemutassa, mérhető-e a szervezett bűnözés, vannak-e használható, tudományos módszerek a világban, amelyek Magyarországon is elkelnének. Lehet-e a rendőrséget közvetlenül a bűnözés alakulásának tükrében megítélni? – kérdezi *Szikinger István*. Meggyőződése, hogy „a bűnözés okai a társadalomnak a közbiztonság-védelem számára elérhetetlen, annak eszközei által alapvetően nem befolyásolható szféráiban találhatók”. *Kerecsi Klára* mindezt nemcsak igazolja, de megoldással is szolgál. Cikkében három budapesti kerület bűnözési térképének készültéről számol be, és bizonyítja, a kriminológia tudománya nem csupán elméleteket gyárt, de eredményeinek ismeretében a mindennapi életben is gyakorlati hasznot hozhat. A válogatás utolsó tanulmánya arra hívja fel a figyelmet, hogy a bűnözés modern formái sem álltak meg a határoknál. *Nagy Zoltán András* körképe a számítógéppel elkövethető jogsértésekről, arról tanúskodik, hogy ez a bűnözési forma már nálunk sem a jövő, hanem a jelen bűnözése.

A Magyar Tudomány olvasói természetesen csak ízelítőt kaphattak e tudományág módszeréről és színvonaláról, nemkülönben vizsgálódása tárgyáról. A válogatás nem tükrözheti a tudományág teljesítményének teljes spektrumát, azt azonban igazolhatja, hogy nemcsak helye van a tudományok sorában, hanem eredményeivel hozzájárul a bűnözés megelőzéséhez.

Szabó Dénes